

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Confessionis Avgvstinianae, Et Avgvstanae

Hänlin, Georg

Friburgi Helvetiorum, 1592

VD16 H 131

Abvsvs 4 De Confessione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29407

viffe & credidiffe aliud quoddam visibile & externū verè & propriè sic dictum, corporis & sanguinis Domini sacrificium, quod nos dicimus sacrificium Missæ; aut ex toto Augustino recitet unum locum, in quo Augustinus neget, ut ipse negat, Missam esse propterea etiam institutam, ut in ea fieret oblatio: aut si non potest, fateatur errorem, & multitudine alienorum testimoniorum non gravet Lectorem.

Octava Conclusio Pappi; *Missæ non est opus tollens peccata vivorum & mortuorum ex opere operato.* Hujus falsitas secundum D. August. manifesta est ex modo adductis; nec, ut & antea monui, intelligunt Lutherani, quid sit Catholicis, Missam ex opere operato tollere peccatum. Quotiescunque enim Catholici dicunt vel Missam, vel Sacramenta vim suam habere ex opere operato, aliud non intendunt, quàm illa omnia valorem suum habere ex Christi meritis & institutione, neque in benè dispositis effectus horum per ministri indignitatem impediri. Quod quomodo cum August. sententia conveniat, constat ex allatis circa articul. de Ministris Sacramentorum. Testimonia Pappi duo subjuncta hîc, ostendunt tantùm, nihil prodesse ad vitam Sacramenta impijs & indignis, quâcumvis illa sumserint, & in Ecclesiæ communionem permâserint; quæ ad propositum nihil faciunt, quia nō sunt de Missa, sed de Sacramentis, & à nobis non negantur.

ABVSVS IV.

DE CONFESIONE.

Conclusionum quatuor primarum Pappi cum D. Augustino consensus satis constat ex allatis circa articul. de confessione: Et faciant ipsi, an non faciant, nos non laboramus. Sed quia libuit ipsi subjicere quintam, in qua persuadere nobis conatur, Etiam alios scriptores veteres, in primis Chrysostrum, & Ambrosium testari, enumerationem peccatorum nō esse necessariam; etsi extra propositum nostrum sit, tamē etiam illud examinare libet. Et quidem D. Chrysostrum
 P senten-

90 PARALLELA CONFESSIO N.
sententiam de Confessione Sacramentali cognoscet rectissime
Lector ex sequentibus locis.

Chrystostomus Homil. 30. in Genes. Tom. 1. fol. 157. b.

Quia in magnam hanc hebdomadam pervenimus, Dei gratia, nunc maxime & jejunii cursus intendendus, & magis continuandæ sunt preces, faciendaque diligens, & pura peccatorum confessio, &c.

Idem Homil. 33. in Ioan. Tom. 3. fol. 109. a.

Hanc & nos mulierem imitemur, & in peccatis, quæ commisimus confitendis, neminem vereamur, Deum duntaxat, ut decet, formidemus, qui & nunc opera videt, & tunc quos in presentia non poenitet damnabit. Et paulò inferius: Commisisti aliquod scelus, aut animo agirasti, homines celas, non Deum, & nihil curas, oculos hominum formidas: intellige igitur in illo die te nè homines quidem celaturum. Et iterum inferius ibidem. b. Vos autem hortor dilectissimi, ut etsi nemo opera nostra videat, ut singuli suam cōscientiam ingrediantur, & iudicem sibi rationem cōstituant, errata sua in medium adducant, nisi velint in die illa horrenda universo orbi manifestè patere.

Idem Lib. 2. de Sacerdotio, Tom. 5. fol. 311. b.

Quamobrem multa quidem arte opus est, ut qui laborant Christiani, ultrò sibi ipsi persuadeant, sacerdotum curationi sese submittere oportere. Et paulò inferius: Equidem complures recensere possem, quos constat in extrema mala adactos, non ob aliquid, nisi quòd digna ab eis poena, & quæ peccatis perpetratis par esset, exigeretur. Neque enim temerè ad delictorum modum oportet & multam ipsam adhibere, sed tanquam conjecturis quibusdam explorandus est delinquentium animus, nè qua fiat; ut dum consuere vis, quod interruptum est, scissuram deteriorem facias.

Idem Homil. 20. in Genes. Tom. 1. fol. 93. b.

Iam qui hæc fecit (adulteria, fornicationes, &c.) si voluerit, ut
decet,

debet, uti conscientiæ adjumento, & ad confessionem facinororum festinare, & medico ostendere ulcus, qui curet, & non exprobet, atque ab illo remedia accipere, & soli ei loqui, nullo alio conscio, & omnia dicere cum diligentia, facile peccata sua emendabit. Confessio enim peccatorum, abolitio etiam est delictorum.

Loca adducta à Pappo, sunt vel de Cōfessione publica, quam non necessariam esse rectè nobiscum Chrysostomus asserit: vel de Cōfessione Deo facienda. Sed quomodo indè cōcludet Pappus, propterea negare Chrysostomum Cōfessionem faciendam esse Sacerdoti? siquidem etiam nos Deo in primis, tum & Sacerdoti confitendum esse constāter semper docuerimus. Affert insuper etiam Pappus ex D. Ambrosio duo loca, quibus putat se aliquid posse contra Confessionem Sacramentalem, in qua fit peccatorum enumeratio, obrinere; at profus impertinenter & absurdè. Vterque enim nō aliud habet, quàm Deo Cōfessionem faciendam: sed quis negat? tantum dicat Pappus, qua cōsequentiæ vel illationis necessitate sequatur, ob id nō etiam posse, vel debere confessionem fieri Sacerdoti. Rectius ergò multò hujus sanctissimi viri, qui Augustinum nostrum, hæreticorum omnium malleum, & devictorem invictissimum, Deo & Ecclesiæ magno cum fructu peperit, de Confessione sententiam ex locis sequentibus cognoscet.

*Ambrosius Lib. 2. de Pœnitentia, cap. 10. Tom. 1.
fol. 233. A.*

An quisquam ferat, ut erubescas Deum rogare, qui non erubescis rogare hominem, & pudeat te Deo supplicare, quem non lates, cum te non pudeat peccata tua homini, quem lateas confiteri?

*Idem in exhortatione ad agendam pœnitentiam eodem
Tom. 1. fol. 236. c.*

Non solùm post pœnitentiam ab istis (ebriositate, concupiscentia, furto, malo eloquio, immoderato risu, verbo ocioso) intus homo observare se debet, sed & ante pœnitentiã, dum sanus

92 PARALLELA CONFESSIO.
est; quia nescit, si possit ipsam pœnitentiam accipere, & confiteri
Deo, & Sacerdoti peccata sua.

Idem Lib. 2. de pœnit. cap. 6. Tom. 3. fol. 227. a.

Memor esto, ut scias donatum esse peccatum, nè glorieris
quasi innocens, nè te justificando plus ingraveris; sed si vis justi-
ficari, facere delictum tuum, soluit enim criminū nexus verecū-
da peccatorum confessio.

Idem Serm. 10. in Psalm. 118. Tom. 4. fol. 491. c.

Didicisti cor esse mundandum, discite quemadmodum mun-
des; mundat hunc fontem justificatio legitima, hoc est, Confes-
sio peccatorum.

Denique ipsum etiam virum sanctum Confessionibus audien-
dis occupari solitum fuisse, testis est Paulinus in vita eius, quæ
Tom. 1. operum ejus præfixa invenitur, his verbis: Quotiescun-
que illi aliquis ob percipiendam pœnitentiam lapsus suos con-
fessus esset, ita flebat, ut & illum flere compelleret, videbatur e-
tiam sibi cum jacente jacere. Causas autem criminum, quas il-
li confitebantur, nulli nisi Domino soli, apud quem intercede-
bat, loquebatur.

Subjungit his Pappus, pro confirmandâ conclusione sua tes-
timonium Gratiani distinct. 1. de pœnit. &c. Vbi novus candor
Pappi animadverti meritò ab omnibus debet: in utroque enim
loco Gratianus non negat, Confessionem peccatorum secreto-
rum Sacerdoti fieri debere, imò expressissimè asseruit, tanquam
necessariam; tantùm dicit, dubium esse, an secretorum peccato-
rum cōfessio coram Sacerdote publicè fieri debeat, ita ut con-
fitentis peccata occulta in aliorum etiam, quàm sacerdotis no-
titiam venire debeant, an verò minus. Et quia quidam hoc affir-
mabant, quidam negabāt, in medio se relinquere hoc dicit: pro-
babilius tamen nō teneri, idq; nè à Confessione per hoc homi-
nes deterreantur: vel, ut ex glossâ colligere licet, secretam tunc
necessariam negat, si ejus faciendæ desit facultas & commodi-
tas; sin, omninò necessariam esse vult, multis allatis ad proban-
dum hoc autoritatibus, maximè D. D. Leonis, Augustini & Am-
brosij.

Brosij. Præterea, quod iterum hîc monere visum est, meminisse debebat Pappus, decreta Gratiani nō per omnia apud Ecclesiam auctoritatē meruisse, sicut & glossa, quæ mox subiungitur à Pappo in Cōclusionē sexta, nō tenetur, pro ut Pappus legere potuisset, si voluisset, in Epistola Gregorij XIII. præfixa decreto Gratiani, novissimè ejusdem Gregorij jussu emendato. Quartò producit testimonium Erasmi, &c. quod majoris momēti apud nos nō est, quam ipsius Pappi, idq; quamdiu destituitur sua vel ratione, vel auctoritate graviore, quam istorum est.

Septima Conclusio Pappi: *Verum Confessio cum propter maximum absolutionis beneficium, tum propter alias conscientiarum utilitates apud nos retinetur, &c.* Nihil incommodi habet, nisi circa eam monere libeat, pueriliter admodum, ut Confessionis, ita & absolutionis negotium tractari ab istis.

A B V S V S V.

DE DISCRIMINE CIBORVM.

Rticulum hunc totum jure optimo præterire possem, siquidem nihil penè in se complectatur, quam meras in Catholicos calumnias: Et, sit venia verbo, putida magna ex parte mendacia. Si quid tamē est, quod revera Catholici contra Confessionistas docent hîc & tenent, sicut est Conclusio prima, quomodo Augustini sententiæ per omnia consentaneum sit, ex dictis circa artic. 15. liquere omnibus potest. Neque quicquam Pappum juvabit, quod quæ hîc falso affingit Catholicis, cujusmodi sunt omnia illa, quæ continētur in Conclusionibus 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. & 12. ex Gersono probat. Præterquam enim quod Gerson in omnibus istis abusibus, & corruptelas quorundam privatorum nō Ecclesiæ doctrinam infectatur, & reprehendit, meminisse etiam Pappus debebat, Catholicos non in unius, qui cum ipsis est, quicumque is fuerit, sed in totius Ecclesiæ Catholicæ, & ejus Doctorum unanimem cōsentire & cōspirare doctrinam. Ideo q; si Pappus cum suis aliquid hîc cōtra nos

P 3.

obtime-